



Národní archiv

**Vážené kolegyně, vážení kolegové,
dovolujeme si Vás pozvat na mezinárodní vědeckou konferenci,
pořádanou Národním archivem v rámci projektu NAKI III**

(program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti národní
a kulturní identity na léta 2023–2030) DH23P030VV043

**„Národní a kulturní identita českých komunit na Ukrajině v 19.– 21. století
v movitém kulturním dědictví České republiky“**

Volyňští Češi v průběhu staletí

Konference se koná v Praze 21. října 2026 v budově Národního archivu, Archivní 2257/4, Praha 4.

Češi, kteří se na území původní Volyňské gubernie v průběhu 19. století usazovali, výrazným způsobem přispěli k rozvoji tohoto regionu, mj. i tím, že si udržovali vysokou kulturní úroveň a také spojení se starou vlastí. Na úrodné, ale zároveň i v neklidné zemi prožili řadu dějinných událostí, od první světové války, přes meziválečné rozdělení Volyně mezi Polsko a Sovětský svaz, až po druhou světovou válku a tragédie, které přinesla. Po válce se většina českých krajanů rozhodla svůj dosavadní domov opustit a vrátit se do Československa, kde je ovšem čekaly další výzvy. Přestože početnější česká menšina žila na Volyni přibližně jen sto let, byla svým charakterem natolik významná a zajímavá, že stále nabízí další možnosti výzkumu a nových interpretací. Záměrem uvedené konference je tak představení některých dílčích aspektů pojících se s historií českého usídlení na Volyni od jeho počátku až do současnosti.

Přihlášky účastníků konference bez příspěvků přijímáme do konce září 2026.

Za organizátory se na spolupráci s Vámi těší PhDr. Lenka Kločková, ThDr. Mgr. Šárka Steinová, Th.D.

Na konferenci se prosím registrujte na e-mailu Bc. Romana Štéra: roman.ster@na.gov.cz

PROGRAM

8:30 Registrace
9:00–9:10 Zahájení, uvítání přítomných,
slovo ředitele Národního archivu

Volyň mezi světovými válkami

9:10–9:55

1. blok

Moderátor: Adam Zítek

- 1/ 9:10–9:25 **Piotr Cichoracki – Dariusz Dąbrowski.** Polská politika vůči volyňským Čechům v druhé polovině 30. let 20. století
- 2/ 9:25–9:40 **Oleh Razyhryayev.** „Volyňský experiment“ vojvody Henryka Józewského jako pokus o polsko-ukrajinské usmíření: současná historiografická hodnocení
- 3/ 9:40–9:55 **Jan Šimek.** Didaktická pomoc volyňskému školství v meziválečném období: Pedagogický přínos Stanislava Vrány a Maxmiliána Kolaji

9:55–10:15

Přestávka na kávu

V soukolí dějin

10:15–11:30

2. blok

Moderátor: Tomáš Kavka

- 1/ 10:15–10:30 **Anna Chlebina.** Čeští krajané na Volyni a jejich perzekuce sovětskými bezpečnostními orgány pro domnělý ukrajinský nacionalismus
- 2/ 10:30–10:45 **Jan Dvořák.** Sovětská okupace Západní Volyně a její oběti mezi českými krajany (1939–1941)
- 3/ 10:45–11:00 **Adam Zítek.** Spolupráce volyňských Čechů s polským odbojem během druhé světové války
- 4/ 11:00–11:15 **Vlastimil Ondrák.** První a druhý život odbojové organizace volyňských Čechů „Blaník“
- 5/ 11:15–11:30 **Roman Štér.** K činnosti československých vojenských jednotek na Volyni

11:30–12:30

Oběd

Návraty

12:30–14:00

3. blok

Moderátor: Lenka Kločková

- 1/ 12:30–12:45 **Natálie Chejnovská – Jan Edl.** Volyňští Češi v okrese Tachov v letech 1947–1948

- 2/ 12:45–13:00 **Marek Krejčí.** Volyňští reemigranti v labyrintu měst

- 3/ 13:15–13:30 **Romana Fojtová.** Identita „Volyňáků“ exulantů

- 4/ 13:30–13:45 **Libor Svoboda.** Styční důstojníci MNO

- 5/ 13:45–14:00 **Ondřej Štěpánek.** Z Volyně dále do světa; další migrační pohyby volyňských Čechů

14:00–14:20

Přestávka na kávu

Otisk v historické paměti a literatuře

14:20–15:20

4. blok

Moderátor: Roman Štér

- 1/ 14:20–14:35 **Tomáš Kavka.** České komunity na Ukrajině v krásné literatuře
- 2/ 14:35–14:50 **Zdeněk Uherek – Veronika Beranská.** Vzpomínky a vyprávění Čechů z Ukrajiny ve 20. letech 21. století
- 3/ 14:50–15:05 **Olha Boichenko.** Repatriace Volyňských Čechů jako akt obnovy kolektivní paměti: právní analýza na příkladu činnosti spolku Bohemians. Past, Present, Future, z. s. a petice „Repatriční záležitosti a občanství“
- 4/ 15:05–15:20 **Lenka Kločková.** Životní osudy Jaroslava Chudoby, významného funkcionáře Svazu Čechů z Volyně

15:20–15:40

Přestávka na kávu

Volyňští Češi v zrcadle 21. století

15:40–16:25

5. blok

Moderátor: Veronika Beranská

- 1/ 15:40–15:55 **Artem Pujman.** Současná národní a kulturní identita Čechů na Ukrajině
- 2/ 15:55–16:10 **Gallyna Panyshko.** Česká společnost „Matice Volyňská“: zachování identity
- 3/ 16:10–16:25 **Svitlana Shulha.** Hmotné a kulturní dědictví Čechů na Volyni

16:25–17:00

Ukončení konference

Vybrané příspěvky budou publikované
v kolektivní monografii v roce 2028.